

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ПОДАТКОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Податкова система є основою функціонування будь-якої сучасної держави. Вона являє собою сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів, внесків до бюджету і державних цільових фондів, які діють у встановленому законом порядку [2].

Структура і організація податкової системи країни характеризують рівень її державного і економічного розвитку, що є актуальним для України, яка обрала європейський шлях розвитку з демократичними цінностями на засадах дотримання законодавчих норм і порядків.

На сучасному етапі розвитку України важливим залишається вирішення такого питання, як проблема модернізації системи оподаткування. Значимість цього питання супроводжується тим, що діюча податкова система України характеризується недосконалістю та нестабільністю законодавства, що негативно позначається на становищі національних інтересів країни [1]. При цьому зміни, які відбуваються в системі оподаткування України, носять позитивний характер, це стосується зниження податкових ставок, розширення бази оподаткування тощо.

Документом, який є основою для першочергових кроків щодо вдосконалення українського податкового законодавства стала «Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом». У зазначеній угоді податкова проблематика віднесена до питань економічного та галузевого співробітництва.

Відповідно до домовленостей України та ЄС обидві сторони співробітничать з метою покращення належного управління у сфері оподаткування з метою подальшого покращення економічних відносин, торгівлі, інвестицій та добросовісної конкуренції [4, с. 227].

Згідно зі статтею 349 цієї Угоди визнали і зобов'язались застосувати принципи належного управління у сфері оподаткування, зокрема принципи прозорості, обміну інформацією та добросовісної податкової конкуренції, яких дотримуються держави-члени на рівні ЄС. Із цією метою без упередженості щодо компетенції ЄС та держав-членів Сторони покращують міжнародне співробітництво у сфері оподаткування, сприяють збору законних податкових надходжень та розвивають заходи ефективної імплементації вищезазначених принципів [4, с. 227].

За даними системи «Пульс-Угоди» зобов'язання виконано на 50%. Основними досягненнями є:

- покращення інвестиційного клімату в Україні за рахунок спрощення податкової системи та адміністрування податків, що матиме позитивний вплив на економічне зростання, залучення інвестицій та створення нових робочих місць;
- збалансування бюджетних надходжень шляхом встановлення поступового до 2025 року підвищення ставок акцизного податку в Україні до досягнення ними мінімального рівня встановленого в ЄС (90 EUR за 1 тис. штук) [3 с. 71].

Євроінтеграція продовжує позитивно впливати на оновлення податкової системи. Про це свідчить Програма з підтримки управління державними фінансами в Україні (EU4PFM), яка розпочалась у червні 2019 року і направлена на підтримку податкових та митних реформ.

Програма підтримуватиме реформи у сфері адміністрування податків та зборів, які сприятимуть зміцненню інституційних та організаційних можливостей українських установ у впровадженні та реалізації сучасної стратегії дотримання податкового законодавства, спрямованої на просування концепції добровільної сплати податків.

Отже, євроінтеграція посягає важливе місце у модернізації податкової системи. Вона проявляється у гармонізації податкового та митного законодавства до законодавства ЄС та кращих світових практик, а також покращення інституційних та організаційних можливостей податкової та митної служб.

1. Канкава О.А. *Реформи податкової системи України в контексті євроінтеграції* / О.А. Канкава // *Вісник КНЕУ*. – 2016. 2. *Податковий Кодекс України від 20 вересня 2015р. №2755-17// Відомості Верховної Ради України*. – 2011. 3. *Позиційний документ «Європейська та євроатлантична інтеграція»*. – 2019. – 94 с. 4. *Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом від 27 червня 2014 р.* – 282 с.

Савчук Марина
Науковий керівник – асистент М.К. Хім

ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ

Сьогодні гендерна рівність є одним із першочергових завдань для нашої держави, адже Україна стала на шлях євроінтеграції, що саме зумовлює політику держави до демократичних зрушень у цьому плані. У суспільстві досі існують застарілі асоціації «керівник» – обов'язково чоловік, «секретар» – жінка. Від чоловіків очікують кар'єрний ріст та вплив на суспільство, а жінок критикують за проявленні амбіції.

В Україні Кабінет міністрів затвердив Державну соціальну програму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Програма враховує рекомендації ООН, Ради Європи, Європейського Союзу, ОБСЄ, міжнародних моніторингових інституцій у галузі прав людини, а також положення міжнародних договорів, зокрема Угоди про асоціацію Україна – ЄС [1].

Незважаючи на гендерні квоти, прописані у виборчому законодавстві, кількість жінок у владі не набагато збільшилася. Вивчивши підсумки виборів до Верховної Ради, а також місцеві органи влади «Слово і Діло» виявило чітку закономірність: чим скромніше виборна посада, тим більше жінок отримують доступ до влади [2].

Проте результати виборів до ВРУ 9 скликання показали позитивні зрушення, стосовно гендерної політики держави. У 8 скликання обрали 47 жінок, а пізніше ця кількість зросла до 53, тобто 12,6%. Зараз у Раду обрали 87 жінок, що складає 20,52% депутатів від фактичної кількості депутатів. За списками проходить 61 жінка – це 27,11% від усіх кандидатів. Ще 26 жінок проходять по мажоритарних округах – 13% від тих, хто йде у регіонах. Найбільше жінок у Раду проведе "Слуга народу" – 53 людини. Але у відсотках найкраще виглядають фракції "Голосу" та "Європейської солідарності", які матимуть по 47,6% і 37% жінок. За це вони можуть отримати додаткове фінансування відповідно до норми про "гендерну квоту".

Найменше місць для жінок в "Опозиційній платформи – За життя" – 11,4%, що можна побачити на рис. 1. [3].

Рис. 1. Представництво жіночої статті у ВРУ

Такі ж зміни відбулись стосовно складу Кабінету Міністрів України. А саме з 17 членів Кабміну 11 – чоловіки, 6 – жінки [4]. Отже, не можливо не зазначити той факт, що у структурі управління нашої держави збільшилась частка жінок-управлінців, що свідчить про лібералізацію та демократію України. Що означає висвітлення думок стосовно державного управління двох гендерних рівнів.

Для порівняння розглянемо позиції сусідніх країн та країн світу стосовно гендерної рівності.

Польська адміністрація є фемінізованою. Частка жінок у корпусі державної служби минулого року становила аж 69,7 відсотка. Це результат останнього звіту керівника державної служби. Однак більше жінок займають підтримуючі (76,4%) та спеціалізовані (70,5%) посади. З іншого боку, частка жінок на керівних посадах дорівнювала частці чоловіків (50,3%). За словами глави державної служби, це позитивно відрізняє польську державну службу від адміністрацій інших країн, адже лише в декількох країнах ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку) частка жінок на керівних посадах досягла рівня, близького до 50 відсотків. Польща, трохи відставши від Угорщини (72 %), б'є рекорди зайнятості жінок у центральній адміністрації. Словаччина займає третє місце (69%). Найменше жінок зайнято в адміністраціях в Японії (18%) та Кореї (29%) [5]. Індекс гендерної рівності для Польщі 2018 року показує, що частка жінок становить 53%, але лише 28% жінок займають керівні посади. На вищих рівнях управління частка жінок продовжує зменшуватися – за винятком 16% на рівні державного секретаря.

У Німеччині кількість працівників у 23 вищих федеральних органах влади (крім Федерального управління з питань цивільного захисту та допомоги при надзвичайних ситуаціях) становила 28 993 особи станом на звітну дату 30 червня 2018 року. З 15 406 працівників на посадах було зайнято трохи більше жінок, ніж чоловіків, а саме 53 %. Що стосується професійних підйомів у найвищій федеральній органі влади, з 1 липня 2017 року по 30 червня 2018 року, частка жінок становила 53%. Таким чином, частка досягла такого ж рівня, як і частка жінок у найвищих федеральних органах влади, так що загальна оцінка не виявляє недоліків. Тим не менш, частка жінок у професійному підйомі була нижчою від загальної зайнятості у 13 найвищих федеральних органах влади. У вищих федеральних органах керівні чи виконавчі завдання виконуються насамперед працівниками вищої служби. У цій групі частка жінок становить 45%. У п'ятнадцяти з перших 23 федеральних відомств працювало менше жінок, ніж чоловіків, які пройшли вищу службу.

Отже, тенденція до вирівнювання жіночої та чоловічої статей, все більше набирає обертів, як в Україні, так і у світі. Проте більшість жінок знаходяться на нижчих рівнях управління державою. Відповідно до цього розмір заробітної плати менший, ніж у чоловіків. Це пояснюється тим, що через опіку сім'ї, жінка не має можливості активно просуватись кар'єрними сходами. Хоча за показниками ефективності роботи та обсягу виконаної роботи жінки значно випереджають чоловіків, адже перші викладаються на повну зарплату успіху та

самовизнання. Ось чому політика ЄС спрямована на гендерну рівність і змушує країни впроваджувати гендерні квоти, що в свою чергу стимулює жінок до роботи в державній службі.

Вирішення цієї проблеми можливе завдяки адаптації законодавства України до законодавства ЄС, проведення інформаційної роботи з суспільством, проведення тренінгів та підтримки громадсько-культурної активності жінок, забезпечення державних норм рівності чоловіків та жінок, контроль за гендерною рівністю під час здійснення кадрової політики у органах державної влади. Уряду і міжнародним установам слід прийняти гендерні підходи до складання бюджетів, які систематично включають жіночі організації і громадянське суспільство, збирати більш точні дані про розподіл неоплачуваної роботи по догляду і його внесок в економіку в цілому. Також уряди повинні збільшити фіскальний простір для розширення економічних можливостей жінок, з допомогою прогресивної шкали, і з урахуванням гендерних аспектів, податкової політики. Все це зумовить вирівнювання прав та можливостей жінок та чоловіків.

1. *Гендерна рівність в Україні: Кабмін затвердив програму до 2021 року, Укрінформ: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2439888-genderna-rivnist-v-ukraini-kabmin-zatverdiv-programu-do-2021-roku.html>(Дата звернення: 30.09.2019)* 2. *Скільки жінок серед нардепів, міністрів, мерів та голів сілрад, Слово і діло: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/03/08/infografika/polityka/skilky-zhinok-sered-nardepiv-ministriv-meriv-ta-holiv-silrad>(Дата звернення: 30.09.2019)* 3. *Обитель Зе! 11 фактів про новий парламент, Українська Правда: веб-сайт. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/07/23/7221624/>(Дата звернення: 30.09.2019)* 4. *Зе!Кабмін: Все про життя та зв'язки нових міністрів, Українська Правда: веб-сайт. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/08/29/7224781/>(Дата звернення: 30.09.2019)* 5. *Жінки частіше працевлаштовані, але менше оплачуються, Rzeczpospolita: веб-сайт. URL: <https://www.rp.pl/Urzednicy/306179998-Kobiety-sa-chetniej-zatrudniane-ale-slabiej-wynagradzane.html>(Дата звернення: 01.10.2019)* 6. *Жінки на вищих керівних посадах продовжують недооцінюватися, Haufe: веб-сайт. URL: https://www.haufe.de/oeffentlicher-dienst/personal-tarifrecht/wenig-frauen-in-fuehrungspositionen-oberster-bundesbehoerden_144_491638.html(Дата звернення: 01.10.2019)*

Середа Соломія

Науковий керівник – д.е.н., проф. Я.Я. Пушак

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Сучасність вимагає від менеджменту кожної організації уміння приймати відповідні управлінські рішення. Важливим елементом стратегічного планування, який вирішальною мірою може передбачати реакцію підприємства на вимоги зовнішнього середовища та підтримувати його відповідну поведінку на ринку, є бізнес-планування, яке можна розглядати як дієвий інструмент сучасного менеджменту, завдяки якому підприємства можуть визначити мету і завдання свого функціонування, розробити систему заходів щодо поліпшення результатів діяльності або запобігання небажаним явищам.

Бізнес-план – це короткий, точний, доступний і зрозумілий опис передбачуваного бізнесу, найважливіший інструмент при дослідженні різних ситуацій, що дозволяє вибрати найбільш перспективний бажаний результат і визначити засоби його досягнення. З точки зору забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства бізнес-план є інструментом узгодження окремих складових фінансово-економічної безпеки в межах єдиного плану дій підприємства. Під бізнес-планом також розуміють загальноприйнятту у світовій практиці форму подання ділових пропозицій і проектів, що містить розгорнуту інформацію про виробничу, збутову та фінансову діяльність підприємства та оцінку перспектив, умов і форм співробітництва на основі балансу власного економічного інтересу та інтересів партнерів, інвесторів, споживачів, посередників й інших учасників інвестиційного проекту.

Призначення бізнес-плану полягають у наступному [1, с. 15-16]:

- бізнес-план дає можливість оцінити існуючу економічну ситуацію і власні інноваційні можливості, визначити перспективи ведення та розвитку бізнесу, встановити всі необхідні дії із досягнення вставлених цілей (цінним є не тільки кінцевий результат у вигляді доку ментально оформленого бізнес-плану, але й сам процес його підготовки);
- у процесі змістовної підготовки бізнес-плану аналізуються ринкові тенденції, складаються прогнозні звіти, порівнюються фактичні значення показників з запланованими, що у сукупності дає можливість виявити та усунути проблеми до того, як вони можуть виникнути в процесі реалізації підприємством інноваційного проекту (бізнес-план дає можливість запровадити заходи щодо мінімізації ризиків в разі небажаного розвитку подій);
- вивчення перспектив розвитку майбутнього ринку збуту дозволяє виробляти тільки ту продукцію, яка буде користуватися попитом;
- оцінка витрат, необхідних для випуску і реалізації продукції, виробленої з використанням інновацій, а також їх співставлення з цінами продажу дозволяє виявити потенційну прибутковість бізнес ідеї;
- бізнес-план дозволяє залучити інвестиції або отримати кредит для реалізації інноваційного проекту (якщо не вистачає власних коштів);